

ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ

2018 ж. 1-тоқсанындағы

ЖЕКЕ ТҰЛҒАЛАРДЫҢ ДЕПОЗИТТЕРІ НАРЫҒЫНА

ҚЫСҚАША АҚПАРАТТЫҚ ШОЛУ

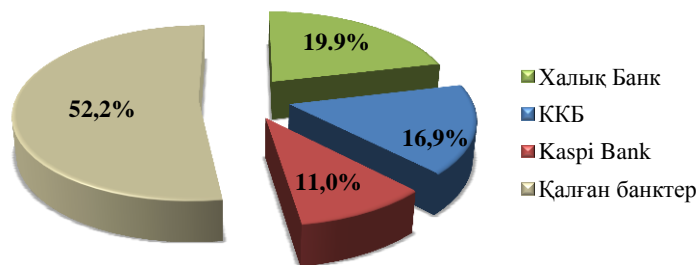
Жеке тұлғалардың депозиттер нарығының тенденциясына шолу

2018 жылдың 1 сәуіріндегі жағдай бойынша депозиттерге кепілдік беру жүйесіне ислам банкінен басқа барлық екінші деңгейлі банктер (30) кіреді.

2018 жылдың 1 сәуіріндегі жағдай бойынша кепілдік беру жүйесіндегі қатысушы-банктердегі жеке тұлғалардың депозиттері 8,1 трлн. теңгені құрап, ағымдағы жылдың бірінші тоқсанындағы өзгерісі -138,7 млрд. теңгені немесе -1,7% құрады.

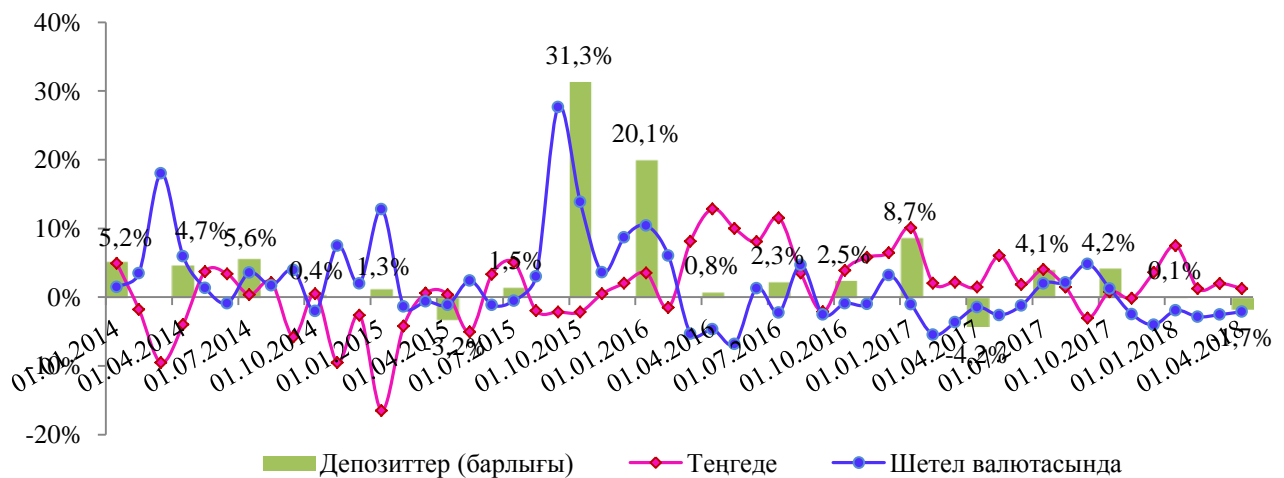
Есепті тоқсанда жеке тұлғалар депозиттері үлесі бойынша көшбасшылар үштігіне алдыңғы тоқсандағыдай *Халық банкі*, *Казкоммерцбанк* пен *Kaspi Bank* кірді, олардың үлестері сәйкесінше 19,9%, 16,9% және 11,0% құрап отыр (1-диаграмма).

1-диаграмма. 2018 жылдың 1 сәуіріндегі жағдай бойынша үштік және де басқа банктердегі жеке тұлғалар депозиттері

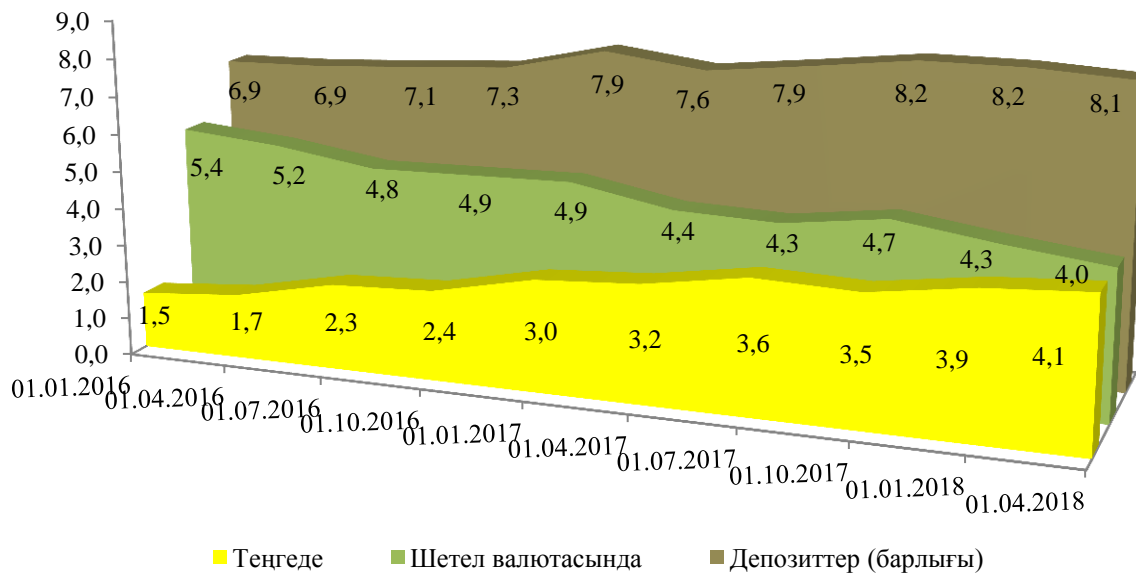

Халық салымдарының валюталық құрылымына келсек, есептік тоқсанда ұлттық валютадағы депозиттердің өзгерісі +178,0 млрд. теңгені немесе +4,6%-ті, шетел валютасында -316,6 млрд. теңгені немесе -7,3%-ті құрады. 2017 жылдың 1 сәуіріндегі жағдай бойынша шетел валютасындағы жеке тұлғалар депозиттері 49,4% (4,0 трлн. теңге), ұлттық валютада 50,6% (4,1 трлн. теңге) құрады. (2 және 3-диаграммалар).

2-диаграмма. Жеке тұлғалардың депозиттік базасының өзгеру динамикасы

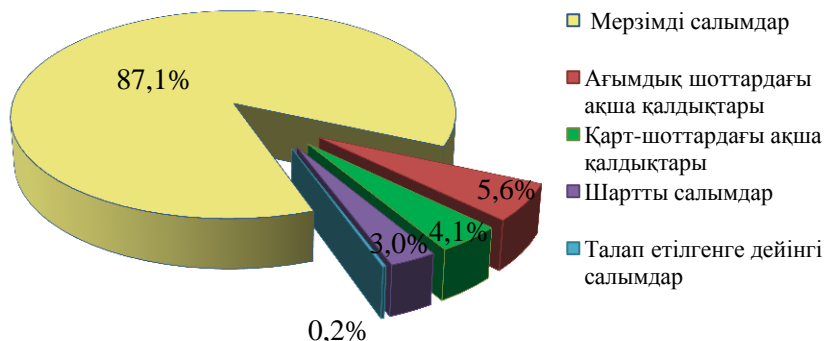
3-диаграмма. Жеке тұлғалардың депозиттік базасының құрылымының өзгеру динамикасы (трлн.теңге)

Жалпы алғанда Ұлттық Банк пен Қазақстан Республикасы Үкіметінің экономиканы доллардан арылту саясаты соның ішінде шетел валютасында орналастырылған депозиттердің сыйақы мөлшерлемесін төмендетіп, ұлттық валютадағы депозиттердің сыйақы мөлшерлемесін ұлғайтуы және олардың өтемақысын 10 миллион теңгеге көтеру шараларының тиімді болуы көрсетілуде.

Қатысушы-банктердің депозиттері жиынтық қоржынындағы жалпы үлесі 87,1% немесе 7,0 трлн. теңге болатын мерзімді салымдардан, жалпы үлесі 5,6% немесе 0,5 трлн. теңге болатын ағымдағы шоттар қалдықтарынан, жалпы үлесі 4,1% немесе 0,3 трлн. теңге болатын карт-шоттардағы қалдықтардан, жалпы үлесі 3,0% немесе 0,2 трлн. теңге болатын шартты салымдардан және жалпы үлесі 0,2% немесе 0,02 трлн. теңге болатын талап етілгенге дейінгі салымдардан тұрады.(4-диаграмма)

4 - диаграмма. 2018 жылдың I сәуіріндегі жағдайы бойынша Жеке тұлғалар депозиттерінің негізгі категориялар бойынша құрылымы (% бойынша)

Есепті мерзімде алдыңғы тоқсанмен салыстырғанда мерзімді салымдар 61,5 млрд. теңгеге немесе -0,9%-ке азайғаны белгілі. Көрсетілген азаюға шетел валютасындағы салымдардың азаюы себеп болды. Есептік тоқсанда ұлттық валютадағы мерзімді салымдардың үлесі 47,1%

немесе 3,3 трлн. теңгені, шетел валютасындағы мерзімді салымдардың үлесі 52,9% немесе 3,7 трлн. теңгені құрады.

2018 жылдың 1 сәуіріндегі жағдай бойынша мерзімді салымдардың мерзімдік құрылымында мерзімі *12 айдан жоғары* салымдар көбірек - 69,1% немесе 4 862,3 млрд. теңге. Мерзімі *12 айға дейінгі* салымдар 27,1%-ті немесе 1 905,6 млрд. теңгені құрайды. Өз кезегінде мерзімі *6 айға дейінгі* және *3 айға дейінгі* мерзімді салымдар үлесі салымдардың мерзімдік құрылымында ең кіші болып табылады - 0,4% және 3,4% немесе сәйкесінше 31,1 млрд. теңге және 242,6 млрд. теңге (*Кесте 1*).

1-кесте. 01.04.2018ж. жағдай бойынша мерзімді салымдардың мерзімдік құрылымы

Келесі мерзімдегі мерзімді салымдар	Көлемі, млрд. теңге	Үлесі, %
3 айға дейінгі	242,6	3,4%
6 айға дейінгі	31,1	0,4%
12 айға дейінгі	1 905,6	27,1%
12 айдан жоғары	4 862,3	69,1%
Барлығы	7 041,6	100,0%

1-ші тоқсан нәтижесі бойынша *шартты салымдардың* үлесі 6,1%-ке төмендеді (немесе 15,4 млрд. теңгеге). Аталған өзгеріс ұлттық және шетел валютасындағы салымдардың төмендеуіне байланысты болды. Есептік тоқсанда теңгедегі шартты салымдардың үлесі 75,9%-ті (немесе 181,9 млрд. теңгені), ал шетел валютасындағы шартты салымдардың үлесі 24,1%-ті (немесе 57,8 млрд. теңгені) құрады.

Талап етілгенге дейінгі салымдарының өзгерісі -3,0 млрд. теңгені немесе -15,0%-ті құрады және ол шетел валютасындағы талап етілгенге дейінгі салымдардың айтарлықтай жылыстауына байланысты - 3,3 млрд.теңге немесе -24,9%. 1-ші тоқсан нәтижесі бойынша көп көлемдегі жылыстауға қарамастан шетел валютасындағы талап етілгенге дейінгі салымдардың үлесі жоғары болып қалуда - 58,6% (немесе 10,0 млрд.теңге), теңгедегі талап етілгенге дейінгі салымдардың үлесі сәйкесінше 41,4%-ті (немесе 7,0 млрд.теңгені) құрады.

Есептік тоқсанда *ағымдық шоттардағы жиынтық қалдықтарда* теріс өзгерістер байқалды және ол 34,1 млрд. теңге немесе 7,0%-ке тең, соның ішінде ағымдық шоттардағы теңге бойынша ақшаның теріс өзгерісі 40,0 млрд. теңгені құрады, ал ағымдық шоттардағы шетел валютасындағы ақша көлемі 6,0 млрд. теңгеге ұлғайғаны байқалды.

Сонымен қатар, есептік тоқсанда *карт-шоттардағы жиынтық қалдықтарда* да сомасы 24,7 млрд.теңге немесе 6,9%-ке тең теріс өзгерістер орын алды. Бұл теңге бойынша карт-шоттардағы ақшаның 23,1 млрд. теңгеге және карт-шоттардағы шетел валютасындағы ақша көлемінің 1,6 млрд. теңгеге азаюына байланысты.

2018 жылдың 1 сәуіріндегі жағдай бойынша екінші деңгейдегі қатысушы банктердің жеке тұлғаларының депозиттері бойынша Қор төлеуге тиісті өтелім сомасы (қатысушы-банктің салымшыға қарсы талаптарын есепке алғанда) 3,5 трлн. теңгені құрады. Есептік күнге Қордың арнайы қоры жарғылық капиталдың есебінсіз 468,2 млрд. теңгені құрады. Қажет болып жатқан жағдайда арнайы қордың тапшылығын толықтыру мақсатында Акционерлер шешімімен Қор жарғылық капиталдың 70%-тін қолдана алады. Мұндай жағдайда ол 577,6 млрд. теңгеге жетеді, немесе өтелуге тиісті жинақы соманың 16,4% және қатысушы банктердегі жеке тұлғалар салымының 7,1% құрайды.

Қор төлеген кепілдік берілген өтемнің жиынтық сомасы *Наурыз Банкі* бойынша 2018 жылдың 1 сәуіріндегі жағдай бойынша 679,9 млн. теңгені, ал *Валют-Транзит Банкі* бойынша

(18,4 млрд.теңге қосымша өтемді қоса есептегенде) 17,9 млрд. теңгені, *Казинвестбанк* бойынша 1,8 млн. теңгені (жалпы өтем сомасы 2 млн. теңге) құрады.

2015 жылдың шілдесінде «Жеке меншік құқығын қорғау, келісім бойынша міндеттемелерді қорғауды кепілдендіру және оларды бұзу жағдайларында міндеттемелерді қатайту сұрақтары бойынша Қазақстан Республикасы кей заңнамалық актілеріне өзгертулер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Заңына қол қойылуына байланысты 2007 жылы жабылған *Валют-Транзит Банкі* салымшыларына қосымша өтем төлене бастады. *Валют-Транзит Банкіндегі* салымдары 700 мың теңгеден асатын салымшыларға Қор депозит бойынша қалдығы сыйақыны есептемегенде қосымша бес миллионнан аспайтын қосымша өтем төлеуге тиіс.

2015 жылдың 10 тамызынан 2016 жылдың 10 тамызына дейін Қор қосымша өтем Банк Центр Кредиттің бөлімшелері арқылы жүзеге асырды. Міндеттемелердің жалпы сомасы 4,25 млрд. теңгені құрады.

2016 жылдың 10 тамызынан кейін *Валют-Транзит Банкі* салымшыларына қосымша өтемді салымшыға тиесілі қаражатты салымшының өтінішінде көрсетілген банк шотына Қор өз тарапынан жүзеге асыруда.

2018 жылдың 1 сәуіріне сәйкес 4 415 салымшы (4 995-тен) жалпы сомасы 4,02 млрд. теңгені құрайтын өтем алды, ол бар міндеттемелердің 94,3% құрады.

**2018 жылдың 1 сәуіріне сәйкес
қатысушы банктердің жеке тұлғалар депозиттері бойынша мәліметтерінің жиынтығы**

№ п/п	Аталуы	Шоттардың саны	Сомасы (мың теңге)
	Барлық жеке тұлғалар депозиттері теңгемен және шетел валютасымен, оның ішінде:	48 271 771	8 082 536 973
1.	Талап етілгенге дейінгі салымдар, оның ішінде:	4 799 909	17 039 516
1.1.	<i>теңгемен</i>	4 724 406	7 062 198
	1 млн. теңгеден аспайтын	4 723 674	5 609 989
	1 млн.-нан бастап 3 млн. теңгеден аспайтын	675	1 077 525
	3 млн.-нан бастап 5 млн. теңгеден аспайтын	32	125 320
	5 млн.-нан бастап 10 млн. теңгеден аспайтын	17	108 021
	10 млн.-нан бастап 20 млн. теңгеден аспайтын	5	68 878
	20 млн.-нан бастап 50 млн. теңгеден аспайтын	3	72 465
	50 млн.-нан бастап 500 млн. теңгеден аспайтын	0	0
	500 млн. теңгеден жоғары	0	0
1.2.	<i>шетел валютасымен</i>	75 503	9 977 318
	1 млн. теңгеден аспайтын	74 588	737 891
	1 млн.-нан бастап 3 млн. теңгеден аспайтын	413	730 613
	3 млн.-нан бастап 5 млн. теңгеден аспайтын	212	798 576
	5 млн.-нан бастап 10 млн. теңгеден аспайтын	193	1 347 244
	10 млн.-нан бастап 20 млн. теңгеден аспайтын	52	678 706
	20 млн.-нан бастап 50 млн. теңгеден аспайтын	30	911 909
	50 млн.-нан бастап 500 млн. теңгеден аспайтын	12	1 075 919
	500 млн. теңгеден жоғары	3	3 696 460
	Банктің басқарушы қызметкерлеріне, сонымен бірге 5% және одан жоғары дауыс беру құқығы бар акцияларға ие акционерлер мен олардың жақын туыстарына тиесілі талап етілгенге дейінгі салымдар	160	3 351 057
2.	Мерзімді салымдар, оның ішінде:	4 304 642	7 041 603 097
2.1.	<i>теңгемен, оның ішінде:</i>	3 568 381	3 316 911 375
2.1.1.	Мерзімі 3 айға дейінгі салымдар, оның ішінде:	133 041	232 893 694
	1 млн. теңгеден аспайтын	109 901	11 890 797
	1 млн.-нан бастап 3 млн. теңгеден аспайтын	11 728	19 931 523
	3 млн.-нан бастап 5 млн. теңгеден аспайтын	3 970	15 170 740
	5 млн.-нан бастап 10 млн. теңгеден аспайтын	3 971	28 187 412
	10 млн.-нан бастап 20 млн. теңгеден аспайтын	2 064	27 591 015
	20 млн.-нан бастап 50 млн. теңгеден аспайтын	874	26 027 484
	50 млн.-нан бастап 500 млн. теңгеден аспайтын	503	57 756 347
	500 млн. теңгеден жоғары	30	46 338 376
2.1.2.	Мерзімі 6 айға дейінгі салымдар, оның ішінде:	27 422	15 300 415
	1 млн. теңгеден аспайтын	23 977	2 586 197
	1 млн.-нан бастап 3 млн. теңгеден аспайтын	2 235	3 686 698
	3 млн.-нан бастап 5 млн. теңгеден аспайтын	555	2 098 104
	5 млн.-нан бастап 10 млн. теңгеден аспайтын	485	3 350 384
	10 млн.-нан бастап 20 млн. теңгеден аспайтын	133	1 666 576
	20 млн.-нан бастап 50 млн. теңгеден аспайтын	30	928 092
	50 млн.-нан бастап 500 млн. теңгеден аспайтын	7	984 364
	500 млн. теңгеден жоғары	0	0
2.1.3.	Мерзімі 12 айға дейінгі салымдар, оның ішінде:	1 189 143	1 129 042 904
	1 млн. теңгеден аспайтын	947 609	147 117 922
	1 млн.-нан бастап 3 млн. теңгеден аспайтын	159 989	265 005 938
	3 млн.-нан бастап 5 млн. теңгеден аспайтын	38 013	144 370 049
	5 млн.-нан бастап 10 млн. теңгеден аспайтын	30 145	208 049 483
	10 млн.-нан бастап 20 млн. теңгеден аспайтын	9 834	123 500 225

	20 млн.-нан бастап 50 млн. теңгеден аспайтын	2 566	73 837 084
	50 млн.-нан бастап 500 млн. теңгеден аспайтын	945	109 120 642
	500 млн. теңгеден жоғары	42	58 041 562
2.1.4.	Мерзімі 12 айдан жоғары салымдар, оның ішінде:	2 218 775	1 939 674 362
	1 млн. теңгеден аспайтын	1 860 627	233 731 409
	1 млн.-нан бастап 3 млн. теңгеден аспайтын	232 378	391 234 311
	3 млн.-нан бастап 5 млн. теңгеден аспайтын	56 372	214 676 794
	5 млн.-нан бастап 10 млн. теңгеден аспайтын	45 775	319 702 841
	10 млн.-нан бастап 20 млн. теңгеден аспайтын	16 071	205 047 884
	20 млн.-нан бастап 50 млн. теңгеден аспайтын	5 169	152 758 880
	50 млн.-нан бастап 500 млн. теңгеден аспайтын	2 262	271 773 323
	500 млн. теңгеден жоғары	121	150 748 920
2.2.	<i>шетел валютасымен, оның ішінде:</i>	736 261	3 724 691 722
2.2.1.	Мерзімі 3 айға дейінгі салымдар, оның ішінде:	4 657	9 680 316
	1 млн. теңгеден аспайтын	3 255	577 694
	1 млн.-нан бастап 3 млн. теңгеден аспайтын	664	1 208 403
	3 млн.-нан бастап 5 млн. теңгеден аспайтын	317	1 205 302
	5 млн.-нан бастап 10 млн. теңгеден аспайтын	238	1 685 339
	10 млн.-нан бастап 20 млн. теңгеден аспайтын	110	1 549 654
	20 млн.-нан бастап 50 млн. теңгеден аспайтын	54	1 589 071
	50 млн.-нан бастап 500 млн. теңгеден аспайтын	19	1 864 853
	500 млн. теңгеден жоғары	0	0
2.2.2.	Мерзімі 6 айға дейінгі салымдар, оның ішінде:	8 471	15 856 854
	1 млн. теңгеден аспайтын	5 773	1 153 649
	1 млн.-нан бастап 3 млн. теңгеден аспайтын	1 341	2 393 002
	3 млн.-нан бастап 5 млн. теңгеден аспайтын	616	2 400 792
	5 млн.-нан бастап 10 млн. теңгеден аспайтын	464	3 205 098
	10 млн.-нан бастап 20 млн. теңгеден аспайтын	185	2 618 479
	20 млн.-нан бастап 50 млн. теңгеден аспайтын	69	1 973 703
	50 млн.-нан бастап 500 млн. теңгеден аспайтын	23	2 112 131
	500 млн. теңгеден жоғары	0	0
2.2.3.	Мерзімі 12 айға дейінгі салымдар, оның ішінде:	271 583	776 544 707
	1 млн. теңгеден аспайтын	169 560	35 180 198
	1 млн.-нан бастап 3 млн. теңгеден аспайтын	48 920	87 900 519
	3 млн.-нан бастап 5 млн. теңгеден аспайтын	25 358	98 229 547
	5 млн.-нан бастап 10 млн. теңгеден аспайтын	16 301	113 672 057
	10 млн.-нан бастап 20 млн. теңгеден аспайтын	6 915	95 539 492
	20 млн.-нан бастап 50 млн. теңгеден аспайтын	3 091	93 541 243
	50 млн.-нан бастап 500 млн. теңгеден аспайтын	1 359	161 588 394
	500 млн. теңгеден жоғары	79	90 893 257
2.2.4.	Мерзімі 12 айдан жоғары салымдар, оның ішінде:	451 550	2 922 609 845
	1 млн. теңгеден аспайтын	298 093	45 379 238
	1 млн.-нан бастап 3 млн. теңгеден аспайтын	62 181	112 742 126
	3 млн.-нан бастап 5 млн. теңгеден аспайтын	37 893	148 974 756
	5 млн.-нан бастап 10 млн. теңгеден аспайтын	26 014	182 489 277
	10 млн.-нан бастап 20 млн. теңгеден аспайтын	13 127	184 556 216
	20 млн.-нан бастап 50 млн. теңгеден аспайтын	8 022	247 184 073
	50 млн.-нан бастап 500 млн. теңгеден аспайтын	5 654	753 734 309
	500 млн. теңгеден жоғары	566	1 247 549 850
	Банктің басқарушы қызметкерлеріне, сонымен бірге 5% және одан жоғары дауыс беру құқығы бар акцияларға ие акционерлер мен олардың жақын туыстарына тиесілі мерзімді салымдар	2 589	375 475 751
3.	Шартты салымдар, оның ішінде:	144 542	239 684 784
3.1.	<i>теңгемен, оның ішінде:</i>	57 288	181 871 617
	1 млн. теңгеден аспайтын	22 737	2 900 022
	1 млн.-нан бастап 3 млн. теңгеден аспайтын	12 833	26 443 571

	3 млн.-нан бастап 5 млн. теңгеден аспайтын	10 453	40 381 771
	5 млн.-нан бастап 10 млн. теңгеден аспайтын	8 801	59 809 089
	10 млн.-нан бастап 20 млн. теңгеден аспайтын	2 129	27 012 125
	20 млн.-нан бастап 50 млн. теңгеден аспайтын	222	6 247 820
	50 млн.-нан бастап 500 млн. теңгеден аспайтын	110	16 530 889
	500 млн. теңгеден жоғары	3	2 546 330
3.2.	<i>шетел валютасымен, оның ішінде:</i>	87 254	57 813 167
	1 млн. теңгеден аспайтын	86 717	131 344
	1 млн.-нан бастап 3 млн. теңгеден аспайтын	102	181 253
	3 млн.-нан бастап 5 млн. теңгеден аспайтын	85	335 489
	5 млн.-нан бастап 10 млн. теңгеден аспайтын	87	641 107
	10 млн.-нан бастап 20 млн. теңгеден аспайтын	75	1 065 666
	20 млн.-нан бастап 50 млн. теңгеден аспайтын	68	2 288 873
	50 млн.-нан бастап 500 млн. теңгеден аспайтын	97	15 551 615
	500 млн. теңгеден жоғары	23	37 617 820
	Банктің басқарушы қызметкерлеріне, сонымен бірге 5% және одан жоғары дауыс беру құқығы бар акцияларға ие акционерлер мен олардың жақын туыстарына тиесілі шартты салымдар	40	4 693 714
4.	Ағымдық шоттардағы ақша қалдықтары оның ішінде:	20 582 257	451 425 563
4.1.	<i>теңгемен</i>	19 279 963	292 884 376
	1 млн. теңгеден аспайтын	19 232 867	136 167 055
	1 млн.-нан бастап 3 млн. теңгеден аспайтын	35 436	58 136 030
	3 млн.-нан бастап 5 млн. теңгеден аспайтын	5 772	21 865 983
	5 млн.-нан бастап 10 млн. теңгеден аспайтын	3 659	24 956 660
	10 млн.-нан бастап 20 млн. теңгеден аспайтын	1 484	20 139 605
	20 млн.-нан бастап 50 млн. теңгеден аспайтын	604	17 928 630
	50 млн.-нан бастап 500 млн. теңгеден аспайтын	141	13 690 413
	500 млн. теңгеден жоғары	0	0
4.2.	<i>шетел валютасымен</i>	1 302 294	158 541 187
	1 млн. теңгеден аспайтын	1 284 819	15 002 881
	1 млн.-нан бастап 3 млн. теңгеден аспайтын	9 614	16 721 477
	3 млн.-нан бастап 5 млн. теңгеден аспайтын	3 305	12 553 680
	5 млн.-нан бастап 10 млн. теңгеден аспайтын	2 563	17 896 322
	10 млн.-нан бастап 20 млн. теңгеден аспайтын	1 163	16 089 368
	20 млн.-нан бастап 50 млн. теңгеден аспайтын	598	17 924 829
	50 млн.-нан бастап 500 млн. теңгеден аспайтын	219	22 414 953
	500 млн. теңгеден жоғары	13	39 937 677
	Банктің басқарушы қызметкерлеріне, сонымен бірге 5% және одан жоғары дауыс беру құқығы бар акцияларға ие акционерлер мен олардың жақын туыстарына тиесілі ағымдық шоттардағы ақша қалдықтары	3 956	28 178 366
5.	Қарт-шоттағы ақша қалдықтары оның ішінде:	18 440 421	332 784 013
5.1.	<i>теңгемен</i>	18 076 716	289 178 299
	1 млн. теңгеден аспайтын	18 036 630	194 001 754
	1 млн.-нан бастап 3 млн. теңгеден аспайтын	33 212	51 441 038
	3 млн.-нан бастап 5 млн. теңгеден аспайтын	4 142	15 607 062
	5 млн.-нан бастап 10 млн. теңгеден аспайтын	1 968	13 152 226
	10 млн.-нан бастап 20 млн. теңгеден аспайтын	557	7 394 339
	20 млн.-нан бастап 50 млн. теңгеден аспайтын	176	5 236 071
	50 млн.-нан бастап 500 млн. теңгеден аспайтын	31	2 345 809
	500 млн. теңгеден жоғары	0	0
5.2.	<i>шетел валютасымен</i>	363 705	43 605 714
	1 млн. теңгеден аспайтын	355 773	8 327 276
	1 млн.-нан бастап 3 млн. теңгеден аспайтын	4 948	8 491 272
	3 млн.-нан бастап 5 млн. теңгеден аспайтын	1 394	5 269 328
	5 млн.-нан бастап 10 млн. теңгеден аспайтын	989	6 813 418

	10 млн.-нан бастап 20 млн. теңгеден аспайтын	401	5 438 872
	20 млн.-нан бастап 50 млн. теңгеден аспайтын	155	4 541 006
	50 млн.-нан бастап 500 млн. теңгеден аспайтын	45	4 724 542
	500 млн. теңгеден жоғары	0	0
	Банктің басқарушы қызметкерлеріне, сонымен бірге 5% және одан жоғары дауыс беру құқығы бар акцияларға ие акционерлер мен олардың жақын туыстарына тиесілі карт-шоттағы қалдықтары	3 159	2 005 693